

SPRAWOZDANIE
Z V NAUKOWEJ KONFERENCJI KATECHETYCZNEJ:
„UT GAUDENS CATECHIZEM –
ABYM RADOŚNIE KATECHIZOWAŁ”
X ROCZNICA ŚMIERCI BISKUPA
PIOTRA LONGINA BEDNARCZYKA,
BISKUPA POMOCNICZEGO DIECEZJI TARNOWSKIEJ

Tarnów, 10 marca 2011 roku

W dniu 10 marca 2011 roku pracownicy katedry nauk pedagogiczno-katechetycznych na Wydziale Teologicznym Sekcja w Tarnowie Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, zorganizowali kolejną, już V naukową konferencję katechetyczną: „*Ut gaudens catechizem – abym radośnie katechizowałem*” X rocznica śmierci biskupa Piotra Longina Bednarczyka, biskupa pomocniczego diecezji tarnowskiej. Konferencję swoim patronatem objął Wielki Wicekanclerz WTST, bp dr Wiktor Skworec, biskup tarnowski. Natomiast patronat medialny objęło Radio RDN Małopolska oraz Tarnowski Oddział „Gościa Niedzielnego” W konferencji uczestniczyli studenci Wydziału Teologicznego Sekcja w Tarnowie UPJPII w Krakowie oraz osoby zainteresowane postacią bpa P. Bednarczyka.

Konferencję rozpoczął prodziekan Wydziału Teologicznego Sekcja w Tarnowie, ks. dr Leszek Rojowski, który wprowadził w zaproponowane zagadnienie, wskazując na wagę i potrzebę przypomnienia postaci bpa Piotra Bednarczyka ze względu na jego wielkość i rolę w diecezji tarnowskiej, a także Kościoła w Polsce, co wpisuje się dobrze w obchodzony Rok Jubileuszowy Diecezji Tarnowskiej – 225 lat jej istnienia. Pogratił inicjatywy organizatorom – pracownikom katedry nauk pedagogiczno-katechetycznych WTST, zwłaszcza ks. drowi hab. Józefowi Stali, prof. UPJPII – kierownikowi, oraz ks. drowi Bogusławowi Połciowi. Wszystkim uczestnikom życzył owocnych obrad.

Ks. dr hab. Józef Stala przedstawił wykład *Osoba i działalność bpa Piotra Bednarczyka*, w którym opisał zarówno jego dzieciństwo, czasy szkolne, obronione dwa doktoraty, zajęcia w Wyższym Seminarium Duchownym w Tarnowie oraz w Kurii Diecezjalnej w Tarnowie, a także w ramach komisji katechetycznych Konferencji Episkopatu Polski. Ukazał także jego drogę kapłańską i biskupią w jakże innych czasach niż obecne oraz olbrzymie zaangażowanie na rzecz katechezy, co zawarł również w swoim zwoleńiu biskupim: „*Ut gaudens catechizem*” – „*Abym radośnie katechizowałem*” Bp P. Bednarczyk przeżył 87 lat – urodził się 23 lutego 1914 roku w Limanowej-Sowlinach, a zmarł 7 sierpnia 2001 roku w domu rodzinnym w Limanowej. Został pochowany 11 sierpnia 2001 roku w krypcie przy bazylice Matki Bożej Bolesnej w Limanowej.

Następnie ks. dr Bogusław Połec w wykładzie pt. *Troska bpa Piotra Bednarczyka o metodę nauczania religii* wskazał, iż bp P. Bednarczyk uczestniczył w dyskusji dotyczącej metody nauczania lekcji religii. Czynił to zwłaszcza poprzez artykuły publikowane w miesięczniku „Katecheta”. Prelegent w sposób szczególny odniósł się także do dorobku naukowego ks. Walentego Gadowskiego (1861-1956). Wskazania metodyczne wypracowane przez ks. W. Gadowskiego bp P. Bednarczyk uwzględniał w opracowywanych materiałach katechetycznych, m.in. *Katechezy do I spowiedzi i Komunii św.* (Tarnów 1957, mps). W słowie wstępnym przedstawił strukturę katechezy biblijnej i katechizmowej. Z inicjatywy bpa P. Bednarczyka w latach osiemdziesiątych ubiegłego wieku w diecezji tarnowskiej zostały wprowadzone w poszczególnych dekanatach warsztaty katechetyczne – tzw. „Dni katechetyczne”, które są organizowane do dnia dzisiejszego przez Wydział Katechetyczny Kurii Diecezjalnej w Tarnowie. Celem tych warsztatów jest dokształcanie katechetów od strony merytorycznej i metodycznej.

Natomiast kolejny prelegent, ks. dr Tadeusz Michalik, w wykładzie zatytułowanym *Przygotowanie do bierzmowania w ujęciu bpa Piotra Bednarczyka* przedstawił sposób przygotowania młodzieży do przyjęcia sakramentu bierzmowania, jaki w dużej mierze wypracował bp P. Bednarczyk. Najpierw wskazał na działania i szerokie zaangażowanie w działalność duszpasterską i katechetyczną bpa P. Bednarczyka. W dalszej kolejności ukazał obecny sposób przygotowania do bierzmowania. Następnie podkreślił zaangażowanie bpa P. Bednarczyka w prace IV Synodu Diecezji Tarnowskiej w zakresie zadań katechezy sakramentalnej. Kolejnym punktem prelekcji było przedstawienie etapów przygotowania do bierzmowania za czasów bpa P. Bednarczyka oraz prezentacja pomocy: *Katechizm bierzmowanych* i *Jasne dni*. W podsumowaniu prelegent zwrócił uwagę na odmienną obecnych czasów i tych, w których działał bp P. Bednarczyk.

Ks. dr Jacek Siewiora przygotował i wygłosił przedłożenie pt. *Wolność i duchowość jako współczesne strategie wychowania a personalizizm wychowawczy bpa Piotra Bednarczyka*. Prelegent ukazał nauczanie bpa P. Bednarczyka jako mieszczące się w nurcie pedagogiki personalistycznej, podejmującej w procesie wychowania troskę o całego człowieka. Ten nurt pedagogiki bardzo wyraźnie docenia rolę wolności i duchowości w procesie kształtowania dojrzałego człowieczeństwa wychowanka, rozumianej niekiedy jako proces „uczłowieczania”. Z tego też powodu wykładowca poświęcił im w referacie sporo miejsca, omawiając ich funkcje oraz istotny udział w kształtowaniu dojrzałej i odpowiedzialnej osobowości wychowanków. W wystąpieniu ukazał też zasady pełnego rozwoju człowieka sformułowane przez bpa P. Bednarczyka w oparciu o nauczanie Soboru Watykańskiego II, a także jego założenia dla praktyki kształtowania duchowości wychowanków.

Ostatnim prelegentem był ks. dr hab. Stanisław Sojka, prof. UPJPII, który przedstawił referat zatytułowany *Elementy duchowości chrześcijańskiej w świetle wybranych pism bpa Piotra Bednarczyka*. Na wstępie ks. S. Sojka w sposób skrótowy wskazał na chrześcijański styl życia rodziców bpa Piotra Bednarczyka – Stanisława i Barbary Jasica. Dom jego rodziców, jak się wyraził prelegent, był „pedagogiem *ad Christum*” oraz „*principium urbis et quasi seminarium republicae*” (M.T. Cicero, *De officiis*), a także „szkołą bogatego człowieczeństwa”. Następnie wykładowca zwrócił uwagę na wszechstronne wykształcenie przyszłego bpa P. Bednarczyka w zakresie filozofii, teologii, psychologii, pedagogiki katechetyki, dzięki któremu jego życie duchowe skupiało się w kręgu mądrości i wiary. W duchu humanizmu chrześcijańskiego, ściśle połączonego z odniesieniem do Urzędu Nauczycielskiego Kościoła, bp P. Bednarczyk przekazywał zdobytą wiedzę dorosłym, a w szczególności młodzieży szkolnej i alumnom. Później prelegent wskazał na trynitarny i maryjny rys duchowości bpa P. Bednarczyka z uwzględnieniem kultu Najświętszej Eucharystii i umiłowaniem Matki Bożej Bolesnej, „u stóp której wychowywał się do Chrystusowego kapłaństwa”. Kult świętych i błogosławionych, a wśród nich św. Stanisława, bpa, św. Walentego oraz bł. Karoliny Kózkówny, to kolejna cecha duchowości bpa P. Bednarczyka omówiona przez profesora. Ks. S. Sojka wyodrębnił w swoim przedłożeniu wspomnianą już *pietas erga Sancta Sede* – szacunek wobec Stolicy Apostolskiej oraz jej przejawy. Na duchowość bpa P. Bednarczyka w wyjątkowy sposób wpłynęła zażyłość, jaka łączyła go z Janem Pawłem II, który jako biskup krakowski udzielił mu święceń biskupich. Troska o powołania kapłańskie i zakonne to kolejny rys duchowości bpa P. Bednarczyka. Autor poświęcił wiele miejsca jego trosce o powołania do życia kapłańskiego oraz zakonnego, jak i sposobom towarzyszenia tymże powołaniom. W tej sprawie, jak zaznaczył prelegent, „Biskupa Bednarczyka można nazwać jako *educator alumnorum*, dlatego nie dziwi fakt, że na to sympozjum Ksiądz Prodziekan J. Stala, zaprosił także alumnów Wyższego Seminarium Duchownego w Tarnowie”. Pod koniec referatu ks. S. Sojka wskazał na umiłowanie Kościoła oraz rodzinnych stron i Ojczyzny. Umilowanie to znalazło swój wyraz w trosce, jaką bp P. Bednarczyk otaczał m.in. kościół w Limanowej, który zbudowano jako pomnik w 100-letnią rocznicę Konstytucji 3 Maja oraz w utworach pisanych z mickiewiczowskim kunsztem w kwartalniku „Mater Dolorosa”, m.in. poświęconych Sowlinom, gdzie się urodził, oraz Limanowej, gdzie spoczęły jego doczesne szczątki.

W podsumowaniu organizator konferencji, ks. dr hab. Józef Stala, jeszcze raz wskazał na osobę bpa P. Bednarczyka, który uczył się i pracował w jakże odmiennych czasach niż współczesne, a tak dużo korzystamy z owoców jego pracy. Ważne jest integralne patrzenie na człowieka i całościowe „podchodzenie” do człowieka, realizowanie wychowania, które prowadzi do samowychowania. Abp prof. dr hab. Henryk Muszyński podczas wykładu w Tarnowie 28 lutego 2011 roku przypomniał, iż „wczoraj historii określa dziś naszego zbawie-

nia”. „Wczoraj” życia, osobowości, dzieł bpa P. Bednarczyka oddziałuje na „dzisiaj naszego zbawienia”. Wpatrując się w postać, inicjatywy i prace bpa P. Bednarczyka, z których korzystamy do dnia dzisiejszego, starajmy się również tak żyć i pracować, aby kształtować następne pokolenia.

Ks. Józef Stala